

Broj: 05-02-1370/17
Mostar; 23.08.2017. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
DOM NARODA
n/r gosp. Izmir Hadžić, sekretar

PREDMET: **Inicijativa**, odgovor dostavlja se

Poštovani,

Vašim aktom broj 05/2-02-274/17 od 07.07.2017.godine, ovom Ministarstvu je dostavljena delegatska inicijativa, koju je pokrenuo delegat Edim Fejzić, te je zatražen odgovor na navedenu Inicijativu.

S tim u vezi, u nastavku je radi lakšeg praćenja odgovora prenesena delegatska inicijativa u cijelosti (sa dostavljenim obrazloženjem), te odgovor ovog Ministarstva, koji se sastoji od Uvodnog dijela, odgovora po pojedinim konstacijama iz delegatske inicijative, citata pojedinih odredbi zakona i propisa, te rezimea kao konačnog odgovora na delegatsku inicijativu.

DELEGATSKA INICIJATIVA:

Ministru Energije, rudarstva i industrije u Vladi Federacije gospodinu Nerminu Džindiću, a isto se odnosi po pitanju usklađivanja entitetskih propisa sa Odlukom Vijeća ministara BiH pa sukladno odredbama, član 2, član 24., član 25. i član 26. Odluke o kakvoći tečnih naftnih goriva, (sl.novine BiH br: 27/02, 28/04, 16/05, 14/06, 22/07, 101/08, 71/09, 58/10 i 73/10) tražim da se iz člana 35.st.5., Zakona o naftnim derivatima u FBiH (sl. Novine FBiH br: 52/14), i člana 8., st.1 i st.3 Pravilnika o utvrđivanju kakvoće tekućih naftnih goriva (Sl.novine FBiH br: 107/14), brišu odredbe da akreditirana laboratorija ima sjedište na teritoriji Federacije BiH, jer je u suprotnosti sa čl.2.st.(1)pod b), Zakona o konkurenciji (Sl.novine BiH br: 48/05), Evropskim smjernicama, uvjetima za sticanje akreditacije i ometaju nepristran rad Akreditiranih inspeksijskih tijela.

Obrazloženje:

1. U Čl. 25 i Čl. 26. Odluke vijeća ministara definirano je koje uvjete treba da ispunjavaju inspeksijska tijela i akreditirane laboratorije da bi ispunile uvjete za akreditiranje od strane Instituta za akreditiranje BiH.

Za Akreditirano inspeksijsko tijelo to su :

- da je pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje navedene djelatnosti,

- da ima sjedište u Bosni i Hercegovini,
- da od instituta za akreditiranje BiH posjeduje akreditaciju za inspeksijsko tijelo, tip A.

Za Akreditiranu laboratoriju uvjet je :

- da posjeduje akreditaciju od Instituta za akreditiranje BiH , tj. da ispunjava zahtjeve standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2000.

Ispunjenost uvjeta i dodjelu akreditacije za inspeksijska tijela i laboratorije vrši Institut za akreditiranje BiH, sukladno Pravilima rada sustava akreditiranja BiH. Odluka Vijeća ministara ne uvjetuje da Akreditirana laboratorija mora imati sjedište u Federaciji BiH ili RS ili Distriktu Brčko, jedini uvjet je da Akreditirana inspeksijska tijela koja imenuje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH na prijedlog nadležnih entitetskih ministarstava energije i trgovine u oba BiH entiteta, mora biti najmanje po jedno iz svakog BiH entiteta.

Akreditirane laboratorije Odluka Vijeća ministara i ne spominje.

Iz gore navedenog očigledno je da su Čl. 35. st.5 Zakona i Čl. 8.st.1.i st.3. Pravilnika suprotni sa odredbama Odluke Vijeća ministara i propisanim uvjetima za stjecanje akreditacije.

2. Čl.35. st.5. Zakona i čl.8.st.1 i st. 3. Pravilnika, propisuju da akreditirana laboratorija mora imati sjedište na području Federacije BiH , što je u suprotnosti sa odredbom Odluke Vijeća ministara , čime je za inspeksijsko tijelo uvjet da imaju:
 - Riješenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa o imenovanju inspeksijskog tijela za ocjenjivanje usklađenosti kakvoće tekućih naftnih goriva.
 - Potvrda o akreditiranju za inspeksijsko tijelo izdana od Instituta za akreditiranje BiH.

Ovakvim stavom dolazi do kršenja odredbi Odluke Vijeća ministara, smanjenja konkuretnosti na jedinstvenom tržištu Bosne i Hercegovine, kršenje Evropskih smjernica i direktiva, kao i uvjeta za sticanje akreditacije i nepristran rad Akreditiranih inspeksijskih tijela, čime nadležno entitetsko Ministarstvo direktno utječe na neovisnost Akreditiranog inspeksijskog tijela na izbor Akreditirane laboratorije koja će pružati usluge Akreditiranom inspeksijskom tijelu. Značajno se smanjuje mogućnost i povećava se rizik za nepristranost i povjerljivost što nije u duhu propisa kojima su definirani uvjeti za stjecanje akreditacije niti je po standardu BAS EN ISO/IEC 17020.

Ovakvim uvjetovanjem, da Akreditirana laboratorija mora imati sjedište u Federaciji BiH, a Akreditirano inspeksijsko tijelo ne mora imati sjedište na području Federacije BiH, pogoduje akreditiranim laboratorijama sa područja Federacije BiH, a što bi u suštini moglo dovesti i do gubitka akreditacije jer su takvi stavovi u suprotnosti sa Evropskim smjernicama i uvjetima za stjecanje akreditacije. Iz gore navedenog očito je da tekstovi Zakona i Pravilnika nisu usklađeni sa tekstom Odluke Vijeća ministara, te stoga tražim da se izvrši usklađivanje tekstova Zakona i Pravilnika sa tekstom Odluke koja je temelj za donošenje entitetskih propisa, kao i sa odredbama Čl.2, Zakona o konkurenciji BiH. Zakon i Pravilnik su diskriminirajući za inspeksijska tijela iz Federacije BiH, a favorizira Akreditirane laboratorije sa područja Federacije BiH, što je bilo onemogućeno Pravilnikom o utvrđivanju kvaliteta tečnih naftnih goriva objavljenim u Sl.novinama Federacije BiH broj: 29/04, temeljem kojeg se vršio monitoring do stupanja na snagu Zakona o nafti. U Pravilniku iz 2004. godine , u Čl. 4. Jasno je naglašeno da „Ocjenjivanje usklađenosti kvalitete goriva obavljaju nadležna inspeksijska tijela uz korištenje usluga dobavljača neovisnih ispitnih laboratorija „Niti u jednom dijelu se ne spominje entitetska pripadnost i nadležnost, kako inspeksijskog tijela, tako i Akreditirane laboratorije.

Kako bi sva Akreditirana inspekcijska tijela bila u ravnopravnom položaju, kao što je definirano i Odlukom Vijeća ministara, tražimo da se HITNO:

1. Pokrene procedura izmjene teksta Čl. 35. st. 5. Zakona, koji bi trebalo da glasi: Monitoring kakvoće goriva provodi inspekcijsko tijelo koje koristi usluge akreditirnog laboratorija, o čemu izdaje Uvjerenje o sukladnosti.
2. Pokrene procedura izmjene teksta Čl.8. st. 1. Pravilnika, koji bi trebalo da glasi: Monitoring kontrole usklađenosti kakvoće goriva provodi inspekcijsko tijelo koje koristi usluge akreditirane laboratorije.
3. Pokrene procedura izmjene teksta Čl. 8. St. 3. Pravilnika, koji bi trebalo da glasi: dokazi iz stavka (2) ovog članka obavezno sadrže: Riješenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa o imenovanju inspekcijskog tijela za ocjenjivanje usklađenosti kakvoće tekućih naftnih goriva, Potvrda o akreditiranju za inspekcijsko tijelo izdana od Instituta za akreditiranje BiH I Potvrda o akreditiranju za ispitnu laboratoriju, izdana od Instituta za akreditiranje BiH, sa obimom područja akreditiranja.

Odgovor Federalnog ministarstva energije rudarstva i industrije

UVOD:

Zakon o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Služene novine Federacije BiH“ broj: 52/14; u daljem tekstu : Zakon) u primjeni je od 10.07.2014.g. Njegovim donošenjem po prvi put se u Federaciji BiH zakonom reguliše politika i strategija razvoja naftnog sektora Federacije BiH, bilans naftnih derivata, energetske djelatnosti u naftnom sektoru, uvoz i promet, kvalitet naftnih derivata, dozvola za rad (licenca), uspostavlja se nova uloga Regulatorne komisije za energiju, osniva Operator rezervi naftnih derivata, uvodi taksa za uspostavu rezervi naftnih derivata, te druga pitanja vezana za naftni sektor u Federaciji BiH.

Informisanja radi, bitno je navesti da su se aktivnosti na izradi zakona kojim će se regulisati ovaj sektor počele odvijati tokom 2009.godine i na način da je u izradu dokumenta uključen veliki broj zainteresovanih strana počevši od Udruženja prometrnika naftnih derivata FBiH, pojedinačnih subjekata, Federalne uprave za inspekcijske poslove, inspekcijskih tijela, Instituta za standardizaciju pa do resornih ministarstava Federacije BiH. Cjelokupna aktivnost, pokrenuta i realizovana u okviru zakonskih procedura, okončana je održavanjem javnih rasprava u Tuzli, Sarajevu i Mostaru, tokom 2013.g., nakon čega je Zakon 2014.g. usvojen od strane oba doma Parlamenta Federacije i objavljen u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.

Iz naprijed navedenog evidentno je da su svi subjekti, ukoliko su to smatrali potrebnim, bili u mogućnosti na vrijeme reagovati i stavljati primjedbe na predviđena zakonska rješenja.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, kao službeni obrađivač Zakona, posebno imajući u vidu i amandmansko djelovanje na predloženi tekst prijedloga zakona, ne spori činjenicu da bi određena zakonska rješenja mogla biti jasnija i bolje formulisana, odnosno, da bi se određeni elementi, nakon jasnog preciziranja o kojima se radi, mogli izmijeniti, ali samo u slučajevima ako su isti od zajedničkog interesa za većinu učesnika na naftnom tržištu ili zadovoljavaju potrebne uslove za većinu korisnika, a što je bila intencija i prilikom obrade i pripreme teksta zakona.

Kao rezultat svega navedenog utvrđene su Zakonska rješenja vezana za kvalitet naftnih derivata, a koja su u osnovi propisana članom 35. Zakona:

Član 35.

(Kontrola kvaliteta)

- (1) Praćenje kontrole kvaliteta i količina naftnih derivata (u daljnjem tekstu: monitoring) vrši se u skladu sa Odlukom i Zakonom.
- (2) Monitoring se obavlja po Programu utvrđivanja usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva (u daljnjem tekstu: Program) koji, najmanje jednom godišnje Pravilnikom propisuje Ministarstvo.
- (3) Program propisuje obim monitoringa svih vrsta tečnih goriva i LPG i dinamiku provođenja monitoringa za svakog energetskog subjekta posebno.
- (4) Dinamiku provođenja monitoringa definiranu po energetskom subjektu, energentu, broju uzoraka i inspekcijском tijelu utvrđuje Ministarstvo najmanje jednom mjesečno i dostavlja Federalnoj upravi za inspekcijske poslove – Tehnička inspekcija. Na osnovu dinamike provođenja monitoringa Federalna uprava za inspekcijske poslove dostavlja naredbu inspekcijским tijelima za uzimanje uzoraka.
- (5) Monitoring kvaliteta goriva provodi inspekcijско tijelo koje koristi usluge akreditirane laboratorije, koja ima sjedište na teritoriji Federacije BiH, o čemu izdaje Uvjerenje o usklađenosti.**
- (6) Ukupan broj uzoraka jednog energenta, definiranih programom, proporcionalno će se rasporediti na akreditirana i ovlaštena inspekcijска tijela u skladu sa obimom akreditacije ispitnih laboratorija.
- (7) Izvještaj o provedbi dinamike provođenja monitoringa za prethodni mjesec inspekcijска tijela dostavljaju Ministarstvu i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove najkasnije do 7. u tekućem mjesecu, osim Uvjerenja o usklađenosti kvaliteta za goriva koja ne zadovoljavaju kvalitet koja se dostavljaju odmah.
- (8) Energetski subjekt nema mogućnost izbora inspekcijсkog tijela i dužan je dozvoliti uzorkovanje propisano stavom (4) ovog člana.
- (9) Kontrolu provođenja programa, po dinamici iz stava (4) ovog člana, obavlja Federalna uprava za inspekcijske poslove.
- (10) Troškove izvođenja monitoringa snosi energetski subjekt.
- (11) Metodologiju izračuna troškova izvođenja monitoringa donosi Regulatorna komisija. Na osnovu ove metodologije, najmanje jednom godišnje, Regulatorna komisija utvrđuje iznos troškova izvođenja monitoringa.
- (12) Kontrolu prometa naftnih derivata vrše organi tržišne inspekcije, koji, pored količinske i organoleptičke kontrole, kontroliraju i usklađenost dokumenta koji prate tečna naftna goriva koja se stavljaju u promet na tržište Federacije BiH sa Odlukom i ovim zakonom, o čemu izdaju potvrdu.
- (13) Sadržaj potvrde iz stava (12) ovog člana definiran je Pravilnikom iz člana 15. stav (2) ovog zakona.
- (14) U slučaju da organi tržišne inspekcije utvrde da energetski subjekt nije pravovremeno dostavio izvještaj o prometu naftnim derivatima ili je dostavio pogrešne podatke, nalažu upravne i druge mjere u skladu sa svojim ovlaštenjima i o tome obavještava Ministarstvo.

Pored Zakona, oblast naftnih derivata u dijelu kojim se precizira kvalitet naftnih derivata i obaveze u skladu s tim, uređena je Odlukom o kvalitetu tečnih naftnih goriva („Službeni glasnik BiH” br. 27/02, 28/04, 16/05, 14/06, 22/07, 101/08, 71/09, 58/10 i 73/10) koju je donijelo Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine donesenom od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 2002.g., a koja je do danas pretrpjela niz izmjena.

Zakon i Odluka, kada je u pitanju Federacija BiH, nisu u suprotnosti, naprotiv odredbe Odluke iskorištene su za donošenje navedenih Zakonskih rješenja.

Komentar Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu FMERI) na dio teksta delegatske inicijative koji se odnosi na potrebu usklađivanja entitetskih propisa sa Odlukom Vijeća ministara BiH

Uvidom u odredbe Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva ("Službeni glasnik BiH", br. 27/02, 28/04, 16/05, 14/06, 22/07, 101/08, 71/09, 58/10 i 73/10 – u daljem tekstu: Odluka), koju je donijelo Vijeće Ministara BiH definisano je da Inspekcijsko tijelo koje vrši ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva, mora ispunjavati slijedeće uvjete:

1. da je pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje navedene djelatnosti;
2. da ima sjedište u Bosni i Hercegovini;
3. da od Instituta za akreditiranje BiH posjeduje akreditaciju za inspekcijsko tijelo, tip A, tj. da ispunjava zahtjeve standarda BAS ISO/IEC 17020;
4. da laboratorij, koji tijelo iz tačke 1. i 2. ovog člana koristi za ispitivanje kvaliteta goriva prema odredbama ove odluke posjeduje akreditaciju od Instituta za akreditiranje BiH, tj. da ispunjava zahtjeve standarda BAS EN ISO/IEC 17025;

U skladu sa navedenim uslovima, evidentno je, da je donosilac Odluke decidno propisao da Inspekcijsko tijelo mora da ima sjedište u Bosni i Hercegovini, dok za laboratorij koji koristi za ispitivanje kvaliteta goriva nije precizirana navedena odredba.

Prema stajalištu ovog Ministarstva razlog za definisanje navedene odredbe na naprijed navedeni način, jeste omogućavanje implementacije odredaba Odluke koje se odnose na donošenje Programa usklađivanja, kaznene odredbe predviđene za inspekcijska tijela/laboratorije, te nadzor nad sprovođenjem ove odluke.

Član 23. Odluke kojim je propisano da se „Program utvrđivanja usklađenosti najmanje jednom godišnje propisuju i donose ministarstva nadležna za energiju/energetiku u oba BiH entiteta odnosno Brčko Distrikta BiH“.

Čl. 36. i 37. Odluke propisano je novčanom kaznom u iznosu od 20.000 KM kaznit će se za prekršaj inspekcijsko tijelo i/ili laboratorija u slučajevima kada suprotno odredbama ove odluke izda netačno Uvjerenje o usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva, odnosno netačan Izvještaj o ispitivanju, te da Prekršajni postupak provode nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a sredstva naplaćena po osnovu kazni za prekršaje su prihod budžeta entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članom 42. Odluke propisano je da „Nadzor nad sprovođenjem ove odluke obavljaju inspektori resornih ministarstava za energiju/energetiku u oba BiH entiteta i nadležna inspekcija Brčko Distrikta BiH.“

Obzirom da je Federalna uprava za inspekcijske poslove nadležna za vršenje inspekcijskog nadzora na području Federacije BiH za oblast kvaliteta naftnih derivata u skladu sa Odlukom, Zakonom, Zakonom o prekršajima Federacije BiH i Pravilnicima koji regulišu ovu oblast, Federalna uprava za inspekcijske poslove ne bi mogla obavljati poslove nadzora nad laboratorijama na području Republike Srpske (nema ingerencija na području drugog entiteta), ukoliko bi se uvažila delegatska inicijativa.

Pored navedenog ističemo da je članom 4. Programa o utvrđivanja usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva za ljetnu sezonu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 41/17), propisano:

član 4.

- (1) *Ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva obavljaju inspeksijska tijela imenovana od Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, koristeći usluge ispitnih laboratorija koje imaju sjedište na teritoriju Republike Srpske.*
- (2) *Inspeksijska tijela iz stava 1. ovog člana dužna su da ministarstvu nadležnom za oblast energetike dostave dokaze o ispunjenosti uslova za ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva.*
- (3) *Dokazi iz stava 2. ovog člana sadrže Rješenje Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa o imenovanju inspeksijskog tijela za ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva, certifikat o akreditaciji za inspeksijsko tijelo tip A, sa područjem akreditacije, izdato od Instituta za akreditaciju BiH i certifikat o akreditaciji za ispitnu laboratoriju koja ima sjedište na teritoriju Republike Srpske, izdat od instituta za akreditaciju BiH sa obimom akreditacije.*

Iz navedenog člana evidentno je da ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva na području Republike Srpske obavljaju inspeksijska tijela imenovana od Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, koristeći usluge ispitnih laboratorija koje imaju sjedište na teritoriju Republike Srpske.

Radi poređenja ponavljamo odredbu člana 35. stav 5. Zakona

(5) Monitoring kvaliteta goriva provodi inspeksijsko tijelo koje koristi usluge akreditirane laboratorije, koja ima sjedište na teritoriji Federacije BiH, o čemu izdaje Uvjerenje o usklađenosti.

iz koje se jasno vidi da ukoliko bi se izbrisao dio teksta, *da akreditirana laboratorija ima sjedište na teritoriji Federacije BiH*, kako se to traži delegatskom inicijativom, isto bi direktno išlo na štetu Federacije BiH.

Shodno naprijed navedenom ovo Ministarstvo je stajališta da odredba člana 35. stav 5. Zakona nije u suprotnosti sa odredbama Odluke, te smatramo da u navedenom smislu nije potrebno usklađivanje Zakona kojeg je donio Parlament Federacije BiH na osnovu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, sa Odlukom.

Komentar FMERI vezano za kršenje odredbi Zakona o konkurenciji BiH

Vezano za konstataciju da se članom 35. Zakona krše odredbe Zakona o konkurenciji BiH, podsjećamo da je Odlukom propisano da Program utvrđivanja usklađenosti najmanje jednom godišnje propisuju i donose ministarstva nadležna za energiju/energetiku u oba BiH entiteta odnosno Brčko Distrikta BiH, nadzor nad sprovođenjem odluke obavljaju inspektori resornih ministarstava za energiju/energetiku u oba BiH entiteta i nadležna inspekcija Brčko Distrikta BiH, te da se navedene Zakonske odredbe odnose na Odlukom i Zakonom propisanu kontrolu kvaliteta tečnih naftnih goriva (monitorig) - zakonska kontrola, a svaka druga kontrola koja se provodi iz ove oblasti ne podliježe navedenim odredbama, **ovo Ministarstvo je stajališta da u navedenom smislu nema kršenje odredbi Zakona o konkurenciji BiH.**

Takođe, kako je već navedeno ocjenjivanje usklađenosti kvaliteta tečnih naftnih goriva u Republici Srpskoj obavljaju inspeksijska tijela imenovana od Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, koristeći usluge ispitnih laboratorija koje imaju sjedište na teritoriju Republike Srpske, te se ne može govoriti o kršenju Zakona o konkurenciji BiH.

Komentar FMERI na dio teksta delegatske inicijative vezanog za smanjenje konkuretnosti na jedinstvenom tržištu Bosne i Hercegovine

Vezano za navedenu konstataciju, odgovor ovog Ministarstva je kao u prethodnom komentaru uz napomenu da se navedene Zakonske odredbe odnose se na Odlukom i Zakonom propisanu kontrolu kvaliteta tečnih naftnih goriva (monitorig) - zakonska kontrola, a svaka druga kontrola koja se provodi iz ove oblasti ne podliježe navedenim odredbama;

Komentar FMERI na dio teksta delegatske inicijative koji se odnosi na sticanje akreditacije i nepristran rad Akreditiranih inspeksijskih tijela

Vezano za konstataciju da je navedeni član Zakona suprotan propisanim uvjetima za stjecanje akreditacije ovo Ministarstvo dostavlja slijedeći odgovor:

Pod akreditiranjem se podrazumijeva zvanično priznanje da je neko tijelo za ocjenjivanje sukladnosti (Ispitni laboratorij, Inspeksijsko tijelo) kompetentno provoditi aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti sukladno međunarodno prihvaćenim pravilima.

Akreditacija je aktivnost kojom tijelo za ocjenjivanje sukladnosti dokazuje svoju osposobljenost za provedbu ispitivanja, umjeravanja, certifikacije i inspekcije, te daje povjerenje u sigurnost i kvalitetu proizvoda i usluga.

Akreditacija sukladno međunarodno prihvaćenim pravilima-standardima u nadležnosti je Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine a davanje ovlasti je u nadležnosti entitetskih institucija, kojima je to ustavna nadležnost.

FMERI postojećim zakonskim i podzakonskim aktima, niti od strane delegata predloženim izmjenama, ni na koji način ne može utjecati, niti utiče, na nepristranost, neovisnost i povjerljivost Inspeksijskog tijela akreditiranog prema standardu BAS EN ISO/IEC 17020, jer sama akreditacija potvrđuje kako ono ispunjava zahtjeve u pogledu gore navedenog.

Uvjeti za stjecanje akreditacije jasni su i transparentni, te uopće ne ovise o ovom Ministarstvu, kako se to implicira navedenom inicijativom.

Inspeksijsko tijelo nije samo u mogućnosti izvršiti dio kvalitativne inspekcije tečnih naftnih goriva-laboratorijsko ispitivanje, te navedeni posao mora podugovoriti sa akreditiranim ispitnim laboratorijem, pri čemu neovisno o tome u potpunosti odgovara za cjelokupni postupak inspekcije.

Iz gore navedenog proističe da Ministarstvo ne može biti odgovorno za gubitak akreditacije, niti su stavovi Ministarstva u suprotnosti sa Evropskim smjernicama, dok je upitno da li je i sama Odluka u skladu sa Evropskim smjernicama (standardi naznačeni u Odluci su zastarjeli).

Ujedno Vas obavještavamo da je Zakonskim proglašavanjem BAS EN 228:2008 i BAS EN 590:2008 za standarde čija je primjena obavezna u Federaciji BiH, Federacija BiH se, u skladu sa mogućnostima tržišta i postojećeg voznog parka, donekle približila zahtjevima evropskog kvaliteta tečnih naftnih goriva.

Napominjemo, kako su pravila za akreditiranje jasna i transparentna, te da ovo Ministarstvo nema nadležnosti, niti može uticati na stanje da li neko inspeksijsko tijelo ili laboratorija ispunjava uslove za stjecanje akreditacije, jer ne postavlja pravila akreditacije, već ga isključivo zanima da li je neko tijelo akreditirano za obavljanje navedenih poslova, kao i rezultati o ispitivanju dostavljeni od strane Inspeksijskog tijela.

Vezano za konstataciju da su Inspeksijska tijela diskriminirana navodimo da je u skladu sa članom 35. st. 5 i 6. Zakona definisano da:

(5) Monitoring kvaliteta goriva provodi inspeksijsko tijelo koje koristi usluge akreditirane laboratorije, koja ima sjedište na teritoriji Federacije BiH, o čemu izdaje Uvjerenje o usklađenosti.

6) Ukupan broj uzoraka jednog energenta, definiranih programom, proporcionalno će se rasporediti na akreditirana i ovlaštena inspeksijska tijela u skladu sa obimom akreditacije ispitnih laboratorija.

Navedena zakonska odredba se u potpunosti primjenjuje i sva akreditirana tijela koja su dostavila dokaze o istom su učestvovala u Monitoringu na naprijed navedeni način.

Inspeksijska tijela iz Federacije BiH mogu vršiti sve ostale kontrole naftnih derivata bez obzira na navedene odredbe Zakona.

Usvajanjem delegatske inicijative stvorila bi se mogućnost da ispitivanje kvaliteta naftnih derivata u Federaciji BiH vrše laboratorijske kuće iz Republike Srpske, bez mogućnosti nadzora nadležnih inspeksijskih organa iz Federacije BiH, što negativno utiče na zaštitu potrošača iz BiH.

Važno je napomenuti da Inspeksijska tijela i ispitni laboratoriji iz Federacije BiH ne učestvuju u kontroli monitoringa koje donosi ministarstvo nadležno za energetiku Republike Srpske.

Naime prema saznanjima dostavljenim od strane Inspeksijskih tijela iz Federacije BiH ukoliko Inspeksijsko tijelo želi raditi na području Republike Srpske mora imati registriranu podružnicu na teritoriju RS-a i uposlen odgovarajući broj djelatnika, na što ovo Ministarstvo ne može uticati jer je isto nadležnosti organa Republike Srpske.

Nadalje, Inspeksijska tijela iz Federacije BiH koja posjeduju registrovanu inspeksijsko tijelo na teritoriju RS-a, ne mogu da vrše zakonske kontrole (monitoring) u akreditiranim laboratorijama u Federaciji BiH, nego je Inspeksijsko tijelo iz Federacije BiH prinuđeno da podugovori analize samo sa ispitnim laboratorijama sa sjedištem u RS-u (prema Izjašnjenju Inspeksijskog tijela koje posjeduje registriranu podržnicu na teritoriju Republike Srpske).

Iz naprijed navedenog ovo Ministarstvo je stajališta da bi usvajanje navedene delegatske inicijative, bez donošenja odgovarajućih propisa, kojim bi se osiguralo da i Inspeksijska tijela i laboratorijske kuće iz Federacije BiH mogu ravnopravno učestvovati u Kontroli monitoringa na području Republike Srpske (princip reciprociteta) i kojim bi se osigurao kvalitetan Inspeksijski nadzor, išlo na štetu privrednih subjekata iz Federacije BiH, a u konačnici i na štetu Budžetskih prihoda Federacije Bosne i Hercegovine.

Pored navedenog ističemo da bi ukoliko bi se uvažila delegatska inicijativa, druga rješenja vezana za kontrolu kvaliteta tečnih naftnih goriva, Zakonom utvrđena, bila bi neprovodiva (inspeksijski nadzor, dinamika provođenja monitoringa, primjena metodologije izračuna troškova izvođenja monitoringa...), te bi bilo neophodno vršiti niz izmjena i dopuna postojećeg Zakona, a čije implikacije bi trebalo posebno analizirati.

REZIME

1. Shodno svemu navedenom ovo Ministarstvo ne podržava predloženu delegatsku inicijativu, kojom se traži pokretanje procedure izmjene člana 35. stav 5. Zakona o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14), iz razloga što bi usvajanje iste bez donošenja odgovarajućih propisa na nivou Bosne i Hercegovine i dopune entitetskih propisa direktno išlo na štetu Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Ovo Ministarstvo ne može podržati izmjenu Pravilnika o utvrđivanju kvaliteta tečnih naftnih goriva ("Službene novine Federacije BiH", br. 107/14, 69/15, 3/16, 66/16, 7/17 i 58/17) iz razloga što je isti podzakonski propis Zakona, te Pravilnik mora biti usklađen sa Zakonskim odredbama

Naime, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije podržava aktivnosti u smislu donošenja Zakonskih rješenja i stvaranja povoljnog poslovnog ambijenta i poslovanja privrednih subjekata ne samo na području Federacije Bosne i Hercegovine, već i na području čitave Bosne i Hercegovine, te ukoliko se istinski želi unaprijediti poslovanje privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini, da to podliježe izmjeni više zakona i propisa koji regulišu ovu oblast na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine uključujući i navedenu Odluku (Zadnje izmjene Odluke vršene 2010.godine).

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- Evidenciji i
- a/a

MINISTAR
Nermin Džindić